

Ekonomistyrning för verksamhetsuppdrag

Bakgrund:

“Riktlinje för uppdrag till verksamhet som drivs i egen regi” är vägledande vid utformning av verksamhetsuppdrag till Leanlink. Utgångspunkten är att Leanlink enbart ges verksamhetsuppdrag i enlighet med riktlinjerna, vilket innebär att Leanlink inte konkurrerar om uppdrag i samband med upphandling av externa utförare.

Genom att verksamhetsuppdrag utformas på detta sätt ges Leanlink möjlighet att utforma långsiktigt hållbara lednings- och styrningsprocesser som möjliggör ett flexibelt och effektivt kompetens- och resursutnyttjande. Vidare skapas möjligheter för att egenregin ska bidra till kunskaps- och verksamhetsutveckling inom de sakområden där uppdrag finns. Leanlink kan genom detta också utgöra referens för kvalitet och kostnader inom sina uppdragsområden.

Riktlinjer anger en övergripande inriktning för hur verksamhetsuppdragen ska utformas och hanteras. Riktlinjerna anger på en övergripande nivå principer för likvärdighet, ekonomistyrning, arbetssätt och uppföljning av kvalitet avseende verksamhetsuppdrag.

På uppdrag av kommunstyrelsen har Social- och omsorgsförvaltningen (SoF) och Leanlink gemensamt arbetat fram principmodellen som utgår från riktlinjerna. Principmodellen beskriver områden för verksamhetsuppdrag och anger hur den mer detaljerade beställningen av verksamhetsuppdrag ska utformas. Från och med år 2023 ska samtliga (med undantag för Lovad verksamhet, personlig assistans, ledsagning och avlösarservice) verksamheter i egen regi hanteras utifrån riktlinjer för verksamhetsuppdrag och framtagna principmodell. En förutsättning för detta är att verksamhetsuppdrag utformas för samtliga definierade verksamhetsområden, modell för kvalitetsstyrning och uppföljning arbetas fram samt en modell för ekonomistyrning. Detta dokument fokuserar på att beskriva den ekonomiska styrningen. Ensamkommande barn (EKB) ingår i verksamhetsuppdrag men omfattningen och ersättningen regleras separat årsvis.

När Leanlink inte längre konkurrerar om uppdrag utan tilldelas verksamhetsuppdrag i dialog måste ersättningsmodellen vara tydlig. Grunden är föregående års budget/ersättning, volymförändringar samt ambitionsförändringar och eventuella effektiviseringskrav. Modellen innebär också att Leanlink ersätts enligt respektive verksamhetsuppdrag och får hantera över- eller underskott i enskilda uppdrag inom ramen för sin samlade ersättning. Uppföljning och justering sker i enlighet med löpande budgetuppföljning.

Syftet med detta dokument är att beskriva en rutin (process?) för ekonomistyrning utifrån den nya budgetmodellen för verksamhetsuppdrag.

Modell för verksamhetsuppdrag

Införandet av modellen innebär att vi går från 428 avtal till nio verksamhetsuppdrag. Ett verksamhetsuppdrag definieras utifrån tre nivåer där den första nivån anger om det är öppna

former eller vårdboende/heldygn, den andra nivån anger själva området och tredje nivån listar berörda verksamheter. Uppdraget från Social- och omsorgsförvaltningen sker på den andra nivån för att följa definitionen av verksamhetsuppdrag och intentionerna i respektive riktlinje.

För äldrenämnden är strukturen och nivåerna följande;		För social- och omsorgsnämnden är strukturen och nivåerna följande	
Nivå 1		Nivå 1	
Öppna former	Vårdboende	Öppna former	Heldygn
Nivå 2		Nivå 2	
- Områdesansvar gällande hemtjänst, hemsjukvård, hemrehabilitering och biståndsbedömt trygghetsboende och särskilt boende* - Dagverksamhet - Övriga öppna verksamheter - Psykiatrisk hemsjukvård	-Vårdboende och korttidsplatser	- Sol, LSS, barn, unga och familj -SoL, LSS Vuxna	- Boende (SoL, LSS), vuxna - Boende (SoL, LSS), barn- och unga
Nivå 3		Nivå 3	
Lista med berörda verksamheter	Lista med berörda verksamheter	Lista med berörda verksamheter	Lista med berörda verksamheter

* består av tre verksamhetsuppdrag - Nordväst, Nordost och City Nord

Respektive verksamhetsuppdrag ska i huvudsak redovisas och följas upp i enlighet med kommunens styrmodell. Uppföljningen styrs även utifrån formuleringar i respektive beställning. Den nämnd som har ansvaret för verksamheten enligt reglementet har också ansvaret för att säkra verksamhetens kvalitet och följa upp resultaten. Leanlink ska vara Social- och omsorgsförvaltningen behjälplig i den redovisning som efterfrågas. Det innebär att Leanlink ska lämna uppföljning till Social- och omsorgsförvaltningen vid behov så att ansvariga nämnder får en god uppföljning och inblick i hur verksamhetsuppdragen fortlöper. Uppföljningen av verksamhetsuppdragen blir därmed en integrerad del i social- och omsorgsförvaltningens (SoF) uppföljning till ansvarig nämnd enligt kommunens ordinarie styrmodell.

Modellen för den ekonomiska uppföljningen innehåller tre nivåer där fokus mellan SoF och Leanlink är på nivå 2. Vid behov ska även Leanlink kunna redovisa det ekonomiska utfallet på nivå 3. Syftet med nyckeltalen på de olika nivåerna är att lättare kunna följa upp vad respektive verksamhetsuppdrag kostar.

Ekonomiuppföljning

Nivå 1	Kostnad per vårdform
Nivå 2	Nyckeltal - volymer, vård dygnskostnad, timmar eller bemanning
Nivå 3	Nyckeltal - volymer, vård dygnskostnad, timmar eller bemanning Uppföljningsaktiviteter

Versionshantering

Detta dokument är version 1.0 gällande 2023. Inför varje år ska dokumentet revideras i samband med budgetprocessen dvs. hur medel ska fördelas utifrån modellen. Dokumentet får då ändrad versionsnummer. Vid behov kan mindre justeringar göras under året och då ändras versionsnumret på decimalnivå. Dokumentägare är respektive economichef på respektive förvaltning.

Budgetprocess mellan Leanlink och SoF

Den övergripande budgetprocessen styrs av kommunstyrelsens tidsplan för arbetet med budgeten för nästkommande år och planen för de kommande fem åren.

Den första delen är att ta fram gemensamma planeringsförutsättningar för förvaltningarna efter de anvisningar som kommunfullmäktige har beslutat om. Leanlink och SoF stämmer av planeringsunderlagen så att de harmoniserar med varandra innan den lämnas in till kommunledningsförvaltningen. Detta görs i februari.

I början av maj kommer normalt kommundirektörens förslag till budget med plan för de kommande fem åren.

Utifrån kommundirektörens förslag börjar arbetet men att ta fram en internbudget, som innehåller ekonomi, strategiska utvecklingsuppdrag, verksamhetsplan, lokalförsörjningsplan, investeringsplan, personal- och kompetensförsörjningsplan och objektplan.

From mitten av maj och under juni månad sker avstämningar mellan Leanlink och SoF där man går igenom de ekonomiska ramarna, tänkta volymer etc. mellan förvaltningarna i syfte att respektive internbudget är synkroniserade så att verksamheterna har en samsyn. I den processen fastställs den årliga ersättningen.

Tidsplan kan skilja sig mellan åren varför man behöver lägga en gemensam tidsplan när kommunstyrelsen har fattat ett beslut om vilka datum som gäller för årets budgetarbete.

Kommunen har bestämt att den årliga indexuppräknings för pris och lön skall gälla mellan alla kommunala förvaltningar. Detta innebär att indexuppräknings mellan Leanlink och SoF kommer att vara baserad på av KS fastställd procentsats för årets uppräknings.

Styrning och uppföljning

Grunden för att kunna följa upp verksamhetsuppdragen har byggts i kommunens ekonomisystem där uppdelning av respektive verksamhetsområde har gjorts utifrån klustring på ID- (Leanlink) och komplementnivå (SoF). Uppföljningsrapporter tas fram i kommunens beslutstödssystem. Rapporter kan tas fram gemensamt för Leanlink och SoF men även för varje organisationsdel separat.

Ersättningen för de olika verksamhetsuppdragen kan vara fastställd för året eller rörlig. Den fastställda ersättningen baseras på föregående års ersättning och eventuella förändringar i uppdraget och räknas årligen upp med Linköping kommuns vägda prisindex. Den rörliga ersättningen regleras utifrån verklig volym utifrån en fastställd ersättning som räknas upp årligen med Linköpings kommuns vägda prisindex. Överföringar av ersättningen från SoF till Leanlink görs månatligen. Verksamhetsuppdragen behöver följas upp med bestämd regelbundenhet genom granskning av beslutade nyckeltal.

Förändring av medel

Till grund för ekonomistyrningen ligger de nio verksamhetsuppdragen. Utöver dessa kan det ske förändringar under budgetåret i uppdrag som tilldelas Leanlink och som då ska hanteras utanför den ordinarie budgetprocessen. I dessa fall ska en egen bedömning göras avseende tilldelning av medel samt ekonomisk uppföljning. Innehållet i uppdraget samt eventuella återrapporteringskrav från Leanlink till SoF bör tydligt framgå för att medel ska erhållas. Följande exempel kan bli aktuella:

- statsbidrag eller liknande
- hantering av oförutsedda händelser såsom övertagande av verksamheter från annan utförare eller vid större förändring inom verksamhetsuppdraget
- riktade satsningar från nämnd

Verksamhetsuppdrag inom ÄN

Öppna verksamheter

Beträffande öppna vårdformer kommer antalet årsarbetare styra fördelningen. Värderingen av en årsarbetare görs med hjälp av en faktor mellan olika utbildningsnivåer i syfte att bestämma en schablonkostnad per årsarbetare. Övriga kostnader samt overheadkostnad ingår i schablonen för en årsarbetare. Undantag är verksamhetsuppdrag "Områdesansvar gällande

Hemtjänst, Hemsjukvård, Hemrehabilitering och Biståndsbedömt trygghetsboende och särskilt boende” som har en separat prisbilaga.

Områdesansvar gällande Hemtjänst, Hemsjukvård, Hemrehabilitering och Biståndsbedömt trygghetsboende och särskilt boende

Leanlinks ersättning för tjänsterna respektive för uppdraget består till viss del av timersättning och viss del av fast ersättning. Fördelning och belopp framgår av Prisbilaga område 1, 2 och 3 till verksamhetsuppdraget “Områdesansvar gällande Hemtjänst, Hemsjukvård, Hemrehabilitering och Biståndsbedömt trygghetsboende och särskilda boenden” (vårdbostäder)..

Nyckeltal	Ekonomisk påverkan	Tidsintervall	Mottagare	Ansvarig
Volymmått antal utförda hemtjänsttimmar på totalen samt uppdelat på Leanlink/ privata utförare mot budgeterade timmar	Rörlig kostnad	Månadsvis	Nämnden	SoF
Volymmått antal utförda hemsjukvård- / hemrehabtimmar på totalen samt uppdelat på Leanlink/ privata utförare mot budget timmar	Rörlig kostnad	Månadsvis	Nämnden	SoF

Dagverksamhet

Leanlinks ersättning för uppdraget består av en årlig fast ersättning.

Nyckeltal	Tidsintervall	Mottagare	Ansvarig
Kostnad/plats	Årvis	Nämnd	SoF
Antal brukare och antal timmar/dag*	Årvis	Nämnd	SoF

* Börjar följas upp under 2024

Övriga verksamheter Äldreomsorg: (Demenscenter, Hagdahlska, aktivitetshuset, Seniormottagningen, Anhörigcenter, Kultur och fritid, Fixartjänst, Heminstruktörer)

Leanlinks ersättning för uppdraget består av en fast årlig ersättning. Antal årsarbetare samt typ av verksamhet styr den ekonomiska fördelningen. Det individuella anhörigstödet kopplat till Anhörigcenter faktureras rörligt.

Volymmått*	Tidsintervall	Mottagare	Ansvarig
Demenscenter- Antal utredningar och antal handledningar per utförare	Årsvis	Nämnd	SoF
Seniormottagningen - Antal unika besök	Årsvis	Nämnd	SoF
Anhörigcenter- Antal unika besök	Årsvis	Nämnd	SoF
Hagdahlska aktivitetshuset- Antal besökare/vecka	Årsvis	Nämnd	SoF
Kultur och fritid- Antal digitala och fysiska besök	Årsvis	Nämnd	SoF
Fixartjänst- Antal unika besök	Årsvis	Nämnd	SoF
Heminstruktörer- Antal unika besök	Årsvis	Nämnd	SoF

* Börjar följas upp under 2024

Psykiatrisk hemsjukvård

Leanlinks ersättning för uppdraget består av en fast årlig ersättning.

Volymmått*	Tidsintervall	Mottagare	Ansvarig
Antal besök/dag	Årsvis	Nämnd	SoF

* Börjar följas upp under 2024

Vårdboende

Vårdboende och korttidsplats

Leanlinks ersättning för uppdraget består till största del av en fast ersättning. Med referenskostnad menar vi ett genomsnittligt dygnspris där samtliga kostnader räknas in och Leanlinks budget är i balans.

Nyckeltal	Tidsintervall	Mottagare	Ansvarig
Beläggningsgrad	Månadsvis	Nämnd	SoF
Vårddygnskostnad utifrån verksamhet*	Årsviss	Nämnd	SoF

*somatik, demens och korttidsplats. Börjar följas upp under 2024

Verksamhetsuppdrag inom SON

Beträffande öppna vårdformer kommer antalet årsarbetare omräknat i timmar styra fördelningen i relation till volymnyckeltal. Schablonkostnad för en årsarbetare görs utifrån klusterindelning och verksamhetsuppdrag. Övriga kostnader samt overheadkostnad ingår.

Öppna verksamheter

Sol, LSS, barn, unga och familj

Ersättningen för detta verksamhetsuppdrag består av fast och rörlig ersättning. För att kunna följa upp ersättningsnivån krävs det att uppföljning görs av volymmått. Inom detta verksamhetsuppdrag har ytterligare klustring gjorts med fyra olika områden för att underlätta uppföljningen av volymmått. Områdena består av förebyggande och stöd, boendestöd, dag- och fritidsverksamhet samt fritidshem och korttidsboende.

Nyckeltal	Tidsintervall	Mottagare	Ansvarig
Kostnad per timme och område	Delår	Nämnd	SoF
Antal planerade timmar	Delår	Nämnd	SoF

Sol, LSS, vuxna

Ersättningen för detta verksamhetsuppdrag består av fast och rörlig ersättning. För att kunna följa upp ersättningsnivån krävs det att uppföljning görs av volymmått. Inom detta verksamhetsuppdrag har ytterligare klustring gjorts med olika områden för att underlätta

uppföljningen av volymmått. Områdena består av förebyggande och stöd, boendestöd, dag- och fritidsverksamhet.

Nyckeltal	Tidsintervall	Mottagare	Ansvarig
Kostnad per timme och område	Delår	Nämnd	SoF
Antal planerade timmar	Delår	Nämnd	SoF

Heldygnsvård

Bostad (SoL, LSS), barn- och unga

Ersättningen för heldygnsverksamhet gällande barn och unga består av en fast ersättning. För att underlätta uppföljningen har verksamhetsuppdraget delats upp i två klustringar, stödboende och LSS-boende. Boendestöd som utförs på stödboenden ingår i verksamhetsuppdraget öppna verksamheter SoL, LSS, barn, unga och familj.

Nyckeltal	Ekonomisk påverkan	Tidsintervall	Mottagare	Ansvarig
Kostnad per boendeplats	Årlig fastställd ersättning	Delår	Nämnd	SoF
Beläggningsgrad*		Delår	Nämnd	SoF

* Börjar följas upp under 2024

Bostad (SoL, LSS), vuxna

Ersättningen för heldygnsverksamhet gällande vuxna består av en fast ersättning. För att underlätta uppföljningen har verksamhetsuppdraget delats upp i boende socialpsykiatri, stödboende missbruk och LSS-boende. När det gäller boenden inom LSS behövs ytterligare gruppering göras då dessa skiljer sig åt väsentligt. Indelningen görs utifrån grubbostad, servicebostad, stödboende, korttidshem och BoDa.

Nyckeltal	Tidsintervall	Mottagare	Ansvarig
Kostnad per boendeplats	Delår	Nämnd	SoF
Beläggningsgrad*	Delår	Nämnd	SoF

* Börjar följs upp under 2024